

Motion till riksdagen

2010/11:A358

av Annie Johansson (C)

Jobbpeng och Arbetsförmedlingen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en jobbpeng och låta privata aktörer sköta Arbetsförmedlingen.

Motivering

Sverige bör vara ett land som i största möjliga mån ger människor verktyg att bestämma mer själva. Svenska politiker måste se sig som medborgarnas representanter och skapa ett samhälle där vi försvarar enskilda människor och inte samhällsliga system. Debatten kring valfrihetsreformer har varit lång i Sverige. Steg för steg har saker också avmonopoliserats, t.ex. taxirörelsen, skolan, hälso- och sjukvården, hemtjänsten och apoteket. Steg för steg öppnas det t.ex. för en mångfald av aktörer inom en rad områden som ökar tillgängligheten och ger enskilda såväl rätt som en möjlighet att välja själva.

Arbetslösheten är ett av de största problemen i vår tid. Idag finns hundratusentals människor som vill arbeta, men inte får. En mycket viktig del i kampen mot arbetslösheten vid sidan av den stela arbetsrätten och de höga ingångslönerna är matchningen på arbetsmarknaden mellan arbetsgivare och arbetstagare. I synnerhet gäller detta för utsatta grupper som unga och invandrare. Vi måste förbättra förmedlingen av jobb. Vi måste pröva nya lösningar.

Lagen om valfrihetssystem (LOV) har genomförts av alliansregeringen och öppnat för större valfrihet för den som behöver kommunal hemtjänst eller uppsöka en läkare på en vårdcentral. Nu gäller denna lagstiftning också arbetsförmedlingstjänster. Genom LOV har vårdtagaren och hemtjänstbrukaren fått en större möjlighet att välja sin vårdcentral och sin hemtjänst. Samma sak är det med eleven. I Sverige har vi länge haft en skolpeng som följer den enskilda individen i val av skola. Precis som vårdtagaren och skoleleven bör

Fel! Okänt namn på

också arbetssökande få möjlighet att välja den aktör som snabbast och bäst kan ge dem ett jobb.

Därför bör en jobbpeng införas som följer den arbetssökande. En peng ska följa den arbetssökande dit denne går, precis som så sker idag inom exempelvis utbildnings- och vårdsystemet. De som bedöms ha större behov ska också få en större peng. På så vis skapas drivkrafter att också ta hand om dem som står långt från arbetsmarknaden. Pengen bör betalas ut stegvis, en del när den arbetssökande har fått ett jobb och en del när denne haft sitt arbete i ett år. Detta för att ha huvudfokus på långvariga arbeten.

På sikt bör själva förmedlingen uteslutande skötas av privata aktörer. När den arbetssökande fått sina behov och möjligheter utredda av den offentliga arbetsförmedlingen står det denne fritt att välja arbetsförmedlare i utbudet på marknaden. Det kan handla om både kommersiella och ideella aktörer, såsom fackföreningar, utbildningsföretag eller bemanningsföretag. Med privata utförare skapas möjligheter för olika arbetsförmedlare att specialisera sig på olika människors behov. Någon skaffar sig kompetens och bygger upp nätverk som passar långtidsarbetslösa. En annan blir specialist på ungdomars situation och behov.

En annan fördel är att arbetsförmedlarna uppmuntras att nå bra resultat. Enda sättet att tjäna pengar i ett valfrihetssystem där man sätter den arbetssökande i centrum är att förmedla jobb. Den som inte förmedlar tillräckligt många jobb får helt enkelt inga pengar. Genom en sådan reform kan vi få betydligt bättre fart på förmedlingen av jobb än idag.

Den offentliga Arbetsförmedlingen kommer även fortsättningsvis enligt denna modell att spela en betydande roll. Arbetsförmedlingen är en myndighet och bör få i uppgift att bedöma ersättningar och jobbpengens storlek, betala för de tjänster som de arbetssökande väljer, upphandla tjänster och kontrollera de privata aktörernas kvalitet. På så sätt skiljer man helt mellan myndighetsutövningen och förmedlingen.

Vi har en skolpeng i Sverige, för att eleven ska få välja bland flera skolor. Vi har en vårdpeng i Sverige, för att vårdtagaren ska få välja bland flera vårdgivare. Det skulle vara bra med en jobbpeng, så att arbetssökande har en möjlighet att välja – och välja bort – arbetsförmedlingar. Det stärker den enskilde.

Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 25 oktober 2010

Annie Johansson (C)